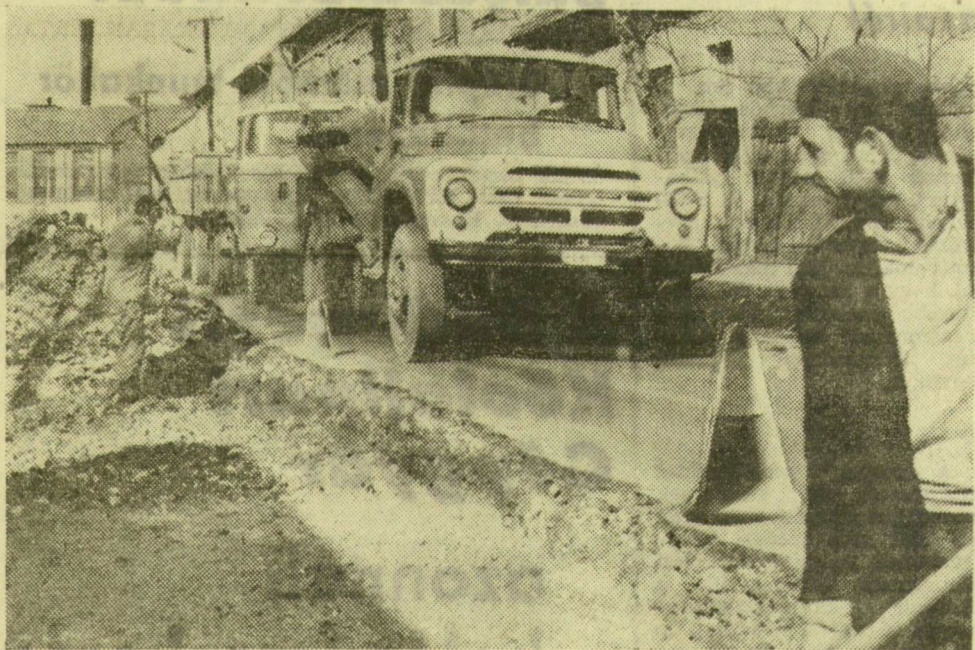

Vigyázat, veszélyes!

Somogyi Károlyné felvétele

Az E5-ös nemzetközi út terelőútja left Szegeden a Hétvezér utca — nem is bírta sokáig a szokatlan megterhelést, a hatalmas teherkocsik, kamionok nyomását. A közelmúltban lezárták az úttest felét, s félméteres mélységig felszedve betonozták újból. Mint képünkön is látható, a hely nem veszélytelen, mert igen keskeny a forgalom számára maradt sáv, másrészt pincés feltűnően elkerítve a kiásott mély „árok”, este pedig nem jelzi a veszélyre figyelmeztető piros fényű lámpa — ami-

ből mintha folyton hiány lenne Szegeden, mert másutt se mindig használják, ahol utat-csatornát ásnak! Való igaz, hogy a Hétvezér utca elején tíz kilométeres sebességet engedélyező táblát helyeztek el, s ezt a legtöbb gépkocsivezető semmibe veszi (rettegnek is tőlük az útépitő munkások!), de úgy véljük, hogy túl nagy ár lenne egy-egy ügyetlen mozdulatért a helyenként félméteres árokba pottyanni. Tegyenek ki inkább néhány lámpát is!

Jubilál a nagy-olvasztó

Húsz évvel ezelőtt, 1954. február 28-án helyezték üzembe a Dunai Vasmű 1-es számú nagyolvasztóját. 1957 óta már két kohó működik, megnagyobbított térfogattal és számos technológiai változtatással. A húsz év alatt a dunai városi nagykohók ötszörösére emelték évi termelésüket és összesen 10,5 millió tonna nyersvasat adtak. A korszerűsítések révén az önköltség szempontjából döntő kokszfelhasználás mennyisége csaknem felére csökkent.

A jubiláló nagyolvasztónál csütörtökön ünnepi csapással emlékeztek a gyár-egység húsz évére, majd a Dunai Vasmű kultúrtérben ünnepséget rendeztek. Ezen részt vett Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter is. Borovszky Ambrus, a Dunai Vasmű vezérigazgatója köszöntötte a kohó 130 jubiláló dolgozóját, akik közül harmincegyet Kiváló Dolgozó címmel tüntettek ki.

Téli képek ürügyén

A Képcsarnok Vállalat évek óta próbálkozik, hogy egyre szaporodó üzleteiben emelje a megvételre kínált alkotások művészi színvonalát. Ennek a szándékának jegyében született több más próbálkozás után — a Téli festészetben című meghívásos pályázat is, melynek egy töredékével a Képcsarnok szegedi bemutató termében találkozhatunk ezekben a napokban. A meghívásos forma több okból kedvezőnek tűnhet: megnyerhetik részvételre a nevesebb és keresettebb alkotókat, a témaválasztásnál figyelembe vehetik a közönség, a vásárlók igényeit, s az anyagiakat is kedvezőbben oszthatják meg. Huszonöt neves festőművész téli ihletésű képeit hirdeti a meghívó, s ez a 25 alkotás sejtetni enged a pályázat egészének szintjét. (Van néhány csendélet, és egy háttér is, melyek csak nagy jóindulattal sorolhatók a téli tag témakörébe!)

Kétségtelen, első pillantásra tetszetős alkotások

ezek. Többségük könnyed, bravúros technikával készült. Első pillanatra lenyűgözik a nézőt, ha viszont jobban szemügyre vesszük a festményeket, nem kerülheti el figyelmünket a megannyi felszínes téli táj sablonos megoldása, olcsó hatáskeresése. A szokványok tárházából alig-alig emelkedik ki néhány igazán kvalitásos, a szokványok fölé emelkedő mű. Az olyan festmény, melynek alkotója komolyan és felelősséggel vette kezébe ecsetjét. Csupán az lehet öröm számunkra, hogy ezen művek között az elsők közé kívánczik Zombori László acélos késsel, metsző-hideg felületekkel, érzékeny festőiséggel alkotott képe, Hezső Ferenc dekoratívágukban is tartalmas életképei és Fontos Sándor vonzónak jártékos, zúzmarás faágai. Jó néhány festményen ott van már a „Megvásárolták” cédula. Üzleti szempontból tehát mindenképpen sikeres vállalkozás volt a Téli festészetben pályázat.

L. T.

Kabaré

Új film

Színes, amerikai filmmusical. Írta: Jay Allen és Hugh Wheeler. Operátor: Geoffrey Unsworth. Zenéjét szerezte: Ralph Burns. Rendezte: Bob Fosse. Főszereplők: Liza Minnelli, Michael York, Joel Grey, Helmut Griem, Marisa Berensen és Fritz Wepper.

A történet színhelye Berlin, az események 1931-ben játszódnak. Főszereplők: egy kis kabarészár és egy Londonból doktori disszertációjához anyagot gyűjteni Berlinbe átrándult diák. Kettőjük szerelme jelenti a történet fővonala. Meglehetősen banális egy sztori! — gondolhatja az olvasó. A történet lehet, hogy az, de a film, a Kabaré semmiképpen nem. Ennek a szerelmi históriának kapcsán a fasizálódó Németország meglepően eredeti, s meglepően nagyszerű körképét kapjuk. Az éjszakai mulatók kabaréműsora — félelmetes konferansezijával, lestrapájt görleivel, undorító műsorával, előttünk válik egy világégés táncrendjének, egy félelmetes haláltáncnak első műsorszámává. Az a nagyszerű ebben a filmmusicalben — több Oscar-díj birtokába került a hazai mozivásznakra —, hogy olyan látszólag távoli pólusok között terem egyértelmű kapcsolatot, mint politika és kabaré, szexualitás és zsidókérdés, történelem és szerelem, könnyed muzika és súlyos társadalmi mondani- való, félelmetes szatíra és önfeladott komédiázás. Mert mi köze lehet egy éjszakai mulató esztétikái mércével nem is mérhető műsorának az éledő náciizmus első rémtetteihez? Még akkor is mi köze lehet, ha belátunk a kabaré kulisszái mögé? De ennek a kabarénak háttere a fasizálódó Németország. A Kabaré című film megtölti azt az asszociációs láncot, melybe nemhogy megfér egymás mellett, de egymásért is van — ellentétivel még hangsúlyozottabban! — minden pólus. Így válik még tragikusabbá, még félelmetesebbé a filmben csak árnyékként előre vetítő fasizmus. Solly, a színésznői karrieréről álmódó kabarészár a tenyérrnyi pódiumon és a testi szerelmen kívül nem sokat ismer a körülötte vibráló feszültségből, egyáltalán az életből. Valamit azonban

mégis érez, talán ezért szeret hangosakat kiáltani az aluljáróban, ha fölül elrobog egy-egy vonat, s tán ezért könnyebbül meg. A történet során megtudja azt is, mi az igazi szerelem, a felelősség még akkor is, ha élni nem képes lehetőségeivel. Ezért nemcsak őt kárhoztathatjuk.

A filmnek jó néhány nagyszerű jelenete van. Elsősorban a Kabaré háborzongatóan fojtó levegője, fülledt erotikája, mélytengeri világa, különös figurái kínálnak sok lehetőséget rendezőnek, operatőrnek, színészeknek egyaránt. De most mégis egy másik, tán kevésbé látványos, de sokkal inkább háborzongató jelenetet szeretnék említeni. Idilli környezetben — hatalmas erdőségekkel karélyozott völgyben egy kacsalábon forgó kisvendéglő kerti helyiségében — söröznek a harmincas évek német polgárai. Egyszerre csak abbamarad a harmonikaszó, s egy gyönyörű szép szöke

fiatalember — lehet vagy 16 —17 éves — a barnaingesek egyenruhájában és karszalagjával feláll a pódiumra, s belekezd egy kánaánt idéző indulóba, mert hogy „miénk lesz a büszke jövő”. S kis idő múlva egyre többen éneklők, szinte már mindenki, az egész kerti helyiség, az egész félrevezetett német nép, a csodaszép fiú eltört a dalból... Csak egyetlen öreg borsipkás férfi pislog gyanakvóan szemüvege mögött. Ő, ott a kerti helyiség fájának lombja alatt a megvadult éneklők között sejtetve, amit a film alkotói és mi is tudunk...

Solly alakítója Liza Minnelli csodálatos színésznő. Mindent tud, amit egy filmszínésznő egyáltalán tudhat. Nagyszerű humora van, ért a szatírához, kiválóan énekel, jól táncol, gumiarca szinte mindenre képes, s még azt is el tudja hitetni velünk, hogy szép.

T. L.

Több bútor és személyautó

A behozatali lehetőségek bővülése nyomán megjavult a személygépkocsi-ellátás, s rendelkezés született a bútorok országos garanciális javításának megoldására, így összegezték a legfontosabb eredményeket a kultúrcikk-kereskedelem vezetőinek csütörtöki országos tanácskozásán.

A számítások szerint a forgalom még a tavalyinál is jobban, 11 százalékkal fejlődik. Az idén egyebek között hatmilliárd forint értékű bútor kerül forgalomba, s lényegesen jobb ellátást ígérnek néhány, tavaly még hiánycikknek számító termékből, például ülőbútorokból, gyermekbútorokból, íróasztalokból, könyvespolcokból.

A forgalomba kerülő mintegy 83 000 személygépkocsi — a Trabant, és a Wartburg típus kivételével

— elegendőnek látszik a nyilvántartott megrendelések teljesítéséhez.

Az Alföld fásítója volt

Kerkapoly Géza nyugalmazott erdőmérnök életének 78. évében hirtelen elhunyt.

A diploma „megszerzése után Szegedre került az Alföld-fásításhoz. Ettől az időtől szinte haláláig minden tevékenysége az Alföld homokjainak a megkötésére és a pusztaságok fásítására irányult. Kezdetben mint napidíjas mérnök Kiss Ferenc „a szegedi erdők atyja” mellett dolgozott. A szilárd jellemű tudós ember nagy hatással volt rá. 1939-ben nevezték ki a Szeged városi erdők gondnokává. A Kiss

Ferenc által megkezdett Szeged környéki fásítást nagy szeretettel és lelkesedéssel vitte tovább. A sokszor megnyilvánuló bürokratikus, a fásítást gátló intézkedésekkel szemben rendíthetetlenül küzdött. Sok száz hektár erdő létét köszönhetjük munkájának. Korát megelőző előrelátással küzdött a fásításon keresztül Szeged környezetének védelméért.

A délalföldi erdőkben megpihenni vágyók az ő jóvöbelítő munkájának a gyümölcsét is élvezik.

B. J.

A képzés műhelyei

KETTŐS PROFIL

Látogatás a Tisza-parti gimnázium és a Vízügyi Szakközépiskolában

Egyre többet hallunk, egyre gyakoribban beszélünk vízeinkről: a folyókban hullámzó, a csatornáknak hőmpolygó, a szórófejekből permetező, csapjainkból folyó vizekről. Különösen fontosnak válik ez a nagyon szerteágazó problémakör, ha az utóbbi évek aszályos nyarainak, a mezőgazdaságban egyre terjedő öntözéses kultúrának, a mind több vizet igénylő (és szennyező) ipari üzemek szaporodásának tükrében szemléljük. Mert ezek a tények megannyi megoldásra váró kérdéseket támasztanak, szakembereket sokaságát is követelik. Olyan képzett vízügyi szakemberekre van szükség, akik orvosolják a bajt, társul fogadják a vizet, gazdálkodnak a lehetőségekkel.

A szakembereket pedig képezni, oktatni kell, felkészíteni a gyarapodó feladatok megoldására. Erre hivatottak többek között az országban működő — jelenleg hét, jövő évtől már kilenc — vízügyi szakközépiskolák. Az idén tizenhetedik a szegedi Tisza-parti gimnázium és vízügyi szakközépiskola. A szakközépiskolai osztályban tanuló hallgatók jelentik Csongrád megye és a

déli országrész vízügyi szakember-utánpótlását. Az intézmény igazgatójával, dr. Török Lászlóval először a szakközépiskolai osztályról beszélgettünk.

Tíz éve kezdtük el oktató-nevelő munkánkat, a 16 tantermes Tisza-parti középiskolában. A három általános tagozatú gimnáziumi osztály mellett egy szakközépiskolai osztályunk van. Az elmúlt egy évtized alatt gyümölcsöző munkakapcsolatot alakítottunk ki nemcsak az ATIVIZIG kollektívájával, de az Országos Vízügyi Hivatal illetékesével is. A tanulók jól felszerelt műhelyekben, és kiválóan képzett oktatóktól sajátíthatják el a vízügyi munka ismeretét. A vízügyi szervezetek tudván, hogy segítségüknek eredményei majd a gyakorlati életben kamatoznak igazán, hathatósan támogatják iskolánkat. Ez év szeptember elsejéig adták át a 2 millió 250 ezer forinttal kialakított új műhelyeket. A Tisza-partján, a vízügyi telep mellett 3 ezer négyzetméteres gyakorlóterületet kaptunk, ahol a tanulók a gyakorlati tudnivalókat sajátíthatják el.

Dr. Török László azt is elmondotta, hogy a kvalifikált szakmunkásképzésnek ma két útja van. Az egyik a szakközépiskola, ahol az érettségivel együtt a szakmák alapjait is megszerzik a fiatalok, s hat-nyolc, vagy tizenkét hónap gyakorlati munka után szakvizsgát tehetnek. A másik út a szakmunkásképző iskolából indul, s annak elvégzése után két év alatt szerezhetik meg az érettséget a fiatalok. Mindkét útnak megvannak az erényei és hiányosságai, ki az egyikre, ki a másikra esküszik. Természetesen gondok is akadnak. A 16 tantermesre tervezett iskola kinőtte önmagát, korlátozott lehetőségei miatt nehezen tud terjeszkedni, fejlődni. Nincs tagozatos képzésük, szükség volna új műhelyekre, laboratóriumokra. A rak-tározás is egyre több gondot jelent. Az sem megnyugtató, hogy sok tehetséges vidéki

gyereknek nem tudnak kol-

légiumi férőhelyet biztosítani. Saját bürökön érzik a város középiskolák diákotthonának hiányát.

Ezeknek ellenére bátran állíthatom, hogy a jól képzett tanáraink a lehetőségekhez képest maximális teljesítményre készítik a gyerekeket — mondja az igazgató. — Nem tudunk, nem is akarunk versenyre kelni sem a Radnóti, sem a Ságvári, sem a Tömörkény gimnáziummal. Tanulóinknak fele eleve ide jelentkeznek, a másik fele azonban azokból a gyerekekből tevődik össze, akik a város divatos iskoláiba nem jutottak be. Ennek ellenére a felsőoktatási intézményeinkbe jelentkező felvételi arányszám meglepően jó, öt éves átlagban 45 százalékos. Ez különösen akkor nagyon értékes és figyelemreméltó számadat, ha nem tévesztjük szem elől, hogy sok a faluról, a kisközségekben hozánk került tanuló.

A Tisza-parti gimnázium és szakközépiskolában négy tantárgyból — testnevelés, ének, rajz és gyakorlati foglalkozás tárgyakból — nines osztályozás. Itt már nem a jegyekért sportolnak a gyerekek, hanem a mozgás örömeért, nem a jegyekért szolmizálnak, hanem a közös éneklés jelent örömet számukra. Az első eredmények biztatóak. A képeztetűket igyekeznek fölgyújtani, a gyerekek igényét szeretnék megmozdítani. Ezen a ponton találkozunk az iskolavezetés és az ifjúsági mozgalom. Közösön sok mindenre képesek. 1968 óta működik ifjúsági klub az iskolában, saját erőből alakították ki. Most egy szabadpolcos könyvtár kialakításának lehetőségén törik a fejüket.

A város egyik legszebb kilátása nyílik a Tisza-parti gimnázium és szakközépiskola ablakából. A Tisza ezüstszalagjára látni, az szigetig. Ötszáz középiskolás összefolyástól a Boszorkány-erben a nem divatos, de tanult itt, a Tisza-partján, tartalmas munkát végző, tízéves középiskolában.

Tandi Lajos